

QUY TRÌNH QUẢN LÝ TỔNG HỢP BỆNH VÀNG RỤNG LÁ CAO SU (*Corynespora cassiicola*) CHO VÙNG ĐÔNG NAM BỘ

(Ban hành kèm theo Quyết định số 1805/QĐ-BVTV ngày 29/9/2014 của Cục Bảo vệ thực vật)

- **Tác giả:** Ths. Nguyễn Thị Bích Ngọc¹, TS. Ngô Vĩnh Viễn¹, TS. Đoàn Thị Thanh¹, Ths. Phạm Thị Dung¹, Ths. Nguyễn Nam Dương¹, KS. Đỗ Duy Hưng¹, KS. Ngô Thị Thanh Hương¹, TS. Nguyễn Thị Thanh Nga², KS. Phan Văn Đôn³, KS. Trần Ngọc Kinh⁴, KS. Nguyễn Công Tú⁵.

Viện Bảo vệ thực vật (1); Viện di truyền nông nghiệp (2); Sở NN và PTNT Bình Phước (3); Chi cục BVTV tỉnh Bình Phước (4); Chi cục BVTV Đồng Nai (5)

- **Nguồn gốc xuất xứ:** “Quy trình quản lý tổng hợp bệnh vàng rụng lá cao su (*Corynespora cassiicola*) cho vùng Đông Nam Bộ” là kết quả nghiên cứu của đề tài độc lập cấp nhà nước mã số 35/2011/HĐ-ĐTĐL ” Nghiên cứu các giải pháp khoa học công nghệ tổng hợp để quản lý bệnh vàng rụng lá trên cây cao su tại Đông Nam Bộ”

- **Phạm vi áp dụng:** Quy trình này được áp dụng cho các vùng trồng cao su thuộc Đông Nam Bộ.

- **Đối tượng áp dụng:** Quy trình này áp dụng cho các hộ gia đình, các cơ quan, đơn vị trồng cao su.

- **Quy trình quản lý tổng hợp bệnh vàng rụng lá trên cây cao su**

1. Giống

- + Giống trồng cao su phải sạch bệnh và có nguồn gốc rõ ràng.
- + Ưu tiên dùng giống chống chịu hoặc kháng bệnh vàng rụng lá
- + Cây giống phải phun thuốc trừ bệnh trước khi xuất vườn đem trồng.

2. Biện pháp canh tác

a. Vệ sinh vườn cao su

Thu gom các lá, cuống lá, cành, chồi non bị bệnh đã rụng dưới đất, cây ký chủ, cây cao su thực sinh để tiêu hủy nhằm làm giảm nguồn nấm bệnh lưu chuyển trên đồng ruộng.

Tốt nhất xử lý lá rụng bằng gom lá vào giữa hàng, rải hoặc phun chế phẩm sinh học chứa nấm đối kháng *Trichoderma* để tiêu diệt nguồn nấm bệnh.

b. Phân bón

- Sử dụng các loại phân bón đáp ứng các tiêu chuẩn về dinh dưỡng, vệ sinh và độc tố theo quy định của nhà nước.

- Sử dụng các nguồn phân chuồng (phân trâu, bò, gà, ...) đã được ủ hoai mục.

-Liều lượng và chủng loại phân bón theo hạng đất và năm cạo quy định theo khuyến cáo của Tập đoàn Công nghiệp Cao su Việt Nam. Khuyến cáo bổ sung phân hữu cơ (10 tấn phân chuồng /ha) hoặc phân vi sinh cho vườn cây để cải thiện độ phì đất.

- *Thời điểm bón phân:* Lượng phân trên được chia đều, bón làm 2 đợt.

+ Bón lần thứ nhất: Vào đầu mùa mưa (tháng 5) khi đất đủ ẩm, bón 100% phân chuồng, 100% phân lân, 2/3 lượng phân đạm và kali.

+ Bón lần thứ hai: Vào cuối mùa mưa (tháng 10) bón 1/3 lượng phân đạm và kali còn lại.

- *Phương pháp bón:*

Trộn kỹ các loại phân, chia, rải đều lượng phân theo quy định thành băng rộng 1-1,5m giữa hai hàng cao su, xới nhẹ lấp phân hoặc đào rãnh giữa hàng cao su, kích thước rãnh 0,6 x 0,2 x 0,2m.

c. Tia chồi tạo tán

Tiến hành thực hiện việc tia chồi có kiểm soát trong những năm đầu kiến thiết cơ bản, tạo tán ở độ cao 2,5 – 3m. Những vườn cây không phân cành ở độ cao 3m trở lên từ năm thứ 3, thì tiến hành tạo tán theo quy trình kỹ thuật của Tập đoàn Công nghiệp Cao su Việt Nam.

d. Trồng xen, tủ gốc

Lựa chọn các loại cây trồng ngăn ngừa không cạnh tranh dinh dưỡng với cây cao su, tốt nhất là các cây họ đậu (tăng hàm lượng đạm cho đất). Không sử dụng cây sắn để trồng xen.

Phải bón phân cho cây trồng xen và khi thu hoạch cần dùng các dư thừa thực vật cây họ đậu, rau màu để tủ gốc cho cây cao su.

3. Biện pháp sinh học

Vườn ươm: 200 gram chế phẩm sinh học *Trichoderma* dạng bột khô pha trong 15 lít nước + chất bám dính rồi phun dạng sương mù lên lá, thân cây cao su cho 100m² cây vườn ươm. Chế phẩm được khuyến cáo sử dụng ngay từ giai đoạn đầu khi vườn cây chớm bị bệnh (TLB < 15%), phun 2-3 lần.

Vườn kinh doanh: Gom lá cao su rụng vào băng giữa hàng cao su cách 1-1,5m. Phun chế phẩm với lượng 20kg/ha + chất bám dính vào lớp lá rụng, lượng nước phun 750 - 800 lít/ha. Phun 2 lần vào thời điểm trước mùa mưa và cuối mùa mưa, sau khi bón phân nhằm hạn chế nguồn nấm tồn tại ở lớp lá rụng, hạn chế sự phát tán bệnh trong thời điểm đầu mùa, đồng thời tăng hoạt động của vi sinh vật có ích phân hủy lớp lá rụng, tăng lượng mùn cung cấp cho cây.

4. Biện pháp hóa học

Sử dụng thuốc bảo vệ thực vật phòng trừ sâu bệnh khi cần thiết, theo nguyên tắc 4 đúng, ưu tiên thuốc đặc hiệu, thuốc chọn lọc có tác động nội hấp, có sử dụng các chất bám dính để tăng hiệu quả phòng trừ.

+ Đối với vườn ươm, nhân: Phun thuốc khi cây chớm bị bệnh (TLB < 15%), phun ướt toàn bộ lá, chồi non, lưu ý phun mặt dưới lá.

+ Đối với vườn kinh doanh:

- Thời điểm phun thuốc: Phun phòng bệnh vào 2 đợt

Đợt 1: Thời điểm hình thành lá non (tháng 2, 3) giúp bảo vệ bộ lá non, hạn chế rụng lá nhiều lần, giúp cây có bộ tán lá dày, xanh.

Đợt 2: Thời điểm đầu mùa mưa (tháng 5, 6) giúp hạn chế sự tích lũy mật độ nấm khi điều kiện thời tiết thuận lợi.

Vào thời điểm giữa mùa mưa, tùy theo mức độ bệnh hại trên vườn (TLB: 10 – 15%) tiến hành phun thuốc để hạn chế bệnh phát sinh và gây hại nặng.

- Loại thuốc: Dùng các loại thuốc trừ nấm bệnh có trong danh mục thuốc bảo vệ thực vật được phép sử dụng trên cây cao su ở Việt Nam như: thuốc có chứa hoạt chất Carbendazim (Vicarben 50SC, Carbenzim 500FL, Carbenvil 50SC, Carban 50SC, ...) Hexaconazole (Anvil 5SC, Saizole 5SC, ...), Difenoconazole + Propiconazole (Tilt Super 300EC), Azoxystrobin + Difenoconazole (Amistar Top 325SC), Mancozeb (Dithan M

80WP), hoặc phối trộn các thuốc có hoạt chất Carbendazim với các thuốc có hoạt chất khác hoặc các loại thuốc phối trộn sẵn hoạt chất Carbendazim và Hexaconazole (Vixazol 275SC, Arivit 250SC, Calivil 55SC...).

- Nồng độ và liều lượng: Theo khuyến cáo của nhà sản xuất.

- Cách sử dụng:

+ Phun ướt toàn bộ tán lá, chồi non, lưu ý phun mặt dưới lá và phần ngọn non. Nếu bệnh nặng cần phun 2-3 lần, khoảng cách giữa 2 lần phun theo khuyến cáo của nhà sản xuất.

+ Vườn cây đang khai thác phải tạm ngừng khai thác nếu bệnh nặng. Vận động nhiều chủ vườn cùng phun đồng loạt trên diện rộng để hạn chế bệnh từ vườn không phun lây lan sang vườn đã phun.

- Thiết bị phun: Dùng máy bơm phun cao áp với công suất đủ phun thuốc tới ngọn.

5. Khai thác và thu hoạch mủ

Cây cao su đạt tiêu chuẩn mở cạo khi vanh thân đo cách mặt đất 1,0m đạt 50cm chu vi trở lên, độ dày vỏ ở độ cao cách mặt đất 1,0m đạt từ 6mm trở lên.

Lô cao su kiến thiết cơ bản có từ 70% số cây trở lên đạt tiêu chuẩn mở cạo thì được đưa vào cạo mủ.

Khi mở cạo lại trên vỏ tái sinh, độ dày vỏ phải đạt từ 8mm trở lên hoặc vỏ tái sinh trên 10 năm.

Thực hiện khai thác mủ đúng kỹ thuật, sử dụng chất kích thích đúng quy định.

Thực hiện nhịp độ cạo d3 (ba ngày cạo một lần). Chu kỳ cạo 9m/12 (một năm có 12 tháng thì cạo mủ 9 tháng).

Độ sâu cạo mủ cách tượng tầng 1,1 – 1,3mm đối với cả hai miệng ngứa và úp. Tránh cạo cạn (cạo cách tượng tầng trên 1,3mm), cạo sát (cạo cách tượng tầng dưới 1mm), cạo phạm (cạo chạm gỗ).

Cạo mủ khi cây có tán lá ổn định. Nghỉ cạo khi cây bắt đầu có lá nhú chân chim và nghỉ toàn vườn khi có 30 % số cây nhú lá chân chim và khi cây bị bệnh vàng rụng lá nặng (TLB > 50%).